

АТИНА ДОБИ ОСКАР ЗА ПО А СКОПЈЕ СИ ОСТАНА

По Самитот довербата меѓу членките во Алијансата е разнишана, затоа што иако сè уште не се средија коцките од мозаикот тие се истрчаа да ѝ порачаат на македонската врхушка да пронајде формула за влез во НАТО.

Американскиот претседател Џорџ Буш, во улога на најголем пријател, ни го осветли образот во Букурешт и ни понуди спогодба, еден вид гаранција на стабилноста и безбедноста на Македонија.

Пишуваат: Жаклина МИТЕВСКА
Кокан СТОЈЧЕВ

Самитот на НАТО во Букурешт покажа дека освен САД, кои искрено и пријателски ни подадоа рака, останатите членки нè тапкаа по рамо, бидејќи не смееме да потклекнеме под притисокот на разочарувачката атмосфера и веднаш да продолжиме со преговорите со Грција за да го решиме спорот со името.

Аналитичарите сметаат дека ние сме ги исполниле условите за влез во НАТО, но доколку една членка на Алијансата стави вето за нејзин прием, тогаш и другите мораат да се солидаризираат со бирократската препрека, бидејќи постои реална можност за уривање на Сојузот.

Затоа се случи она што всушност и беше најавувано последниве триесетина дена, Грција остана доследна на својата одлука, иако политичкиот врв на Република Македонија се договори за националната црвена линија која, барем во најавите, беше последниот лимит за зачувување на македонскиот национален идентитет.

По Самитот нема да биде исто, дури и довербата меѓу членките во Алијансата е разнишана, затоа што иако сè уште не се средија коцките од мозаикот

МАКЕДОНСКИОТ ВРВ ДО ПОСЛЕДЕН МОМЕНТ НЕ ВЕРУВАШЕ ДЕКА ЌЕ СЕ СЛУЧИ ФИЈАСКО ВО БУКУРЕШТ

САМО АМЕРИКАНСКИОТ ПРЕТСЕДАТЕЛ ЏОРѢ БУШ БЕШЕ ЈАСЕН – МАКЕДОНИЈА... МАКЕДОНИЈА... МАКЕДОНИЈА МАКЕДОНИЈА НЕ ЈА ВАДЕШЕ ОД УСТА

тие сепак се истрчаа да ѝ порачаат на македонската врхушка да пронајде формула за влез во НАТО.

Имено, и натаму некои членки се обидуваат да извршат внатрешен притисок за да ја зачуваат политичката и воената рамнотежа во Сојузот, кој отвори неколку битни прашања. Прво, што ќе се случи со внатрешните односи во НАТО, доколку оваа практика се примени во други случаи, и второ, дали

Македонија е специфичен пример, кој мора да го реши државниот врв во Скопје, а притоа официјална Атина да одглуми "политички оргазам" за да се согласи со некоја си нова именка, синтагма, поим или нова равенка. Некаде во средина се наоѓа коментарот за настаните во Букурешт, на идните политички случувања, кои ќе се одвиваат на релација Скопје, Атина, Брисел и Њујорк.

ЛИТИЧКИОТ "ОРГАЗАМ", СО "ПРСТОТ В УСТА"

ПРВИОТ ЧОВЕК НА САД СЕ ОБИДУВАШЕ ДА ГИ ПРИБЛИЖИ АМЕРИКАНСКИТЕ СТАВОВИ СО ЕВРОПСКИТЕ ИНТЕРЕСИ

БЕЗ КОНСЕНЗУС

Американскиот претседател Џорџ Буш беше и сè уште е најголемиот поборник за нашиот влез во Алијансата. Тој понуди спогодба со која ќе ја гарантира стабилноста и безбедноста на Република Македонија.

"Жал ми е што не можевме да постигнеме консензус за покана од НАТО за Македонија, која спроведе тешки реформи во земјата, и значително придонесува кон НАТО мисиите во странство. Прашањето за името мора брзо да се реши, со цел Македонија да биде членка на НАТО, колку што е можно по-

ЛИДЕРИТЕ НА ЈАДРАНСКАТА ГРУПА ГО ОЧЕКУВАА ИСХОДОТ ОД САМИТОТ ВО РОМАНИЈА

БРИТАНСКИОТ И СЛОВЕНЕЧКИОТ ПРЕМИЕР РАЗМЕНУВАА ИНФОРМАЦИИ – ГОРДОН БРАУН, ЈАНЕЗ ЈАНША

скоро. НАТО треба да ја интензивира соработката со Македонија за да обезбеди дека навистина го очекува денот кога Македонија ќе стане нејзина членка. Македонија заедно со другите земји од Јадранската група, Албанија и Хрватска, ги знае разликите меѓу доброто и злото. Тие не ја земаат слободата здраво за готово и изградија демократски општества", изјави Џорџ Буш.

Генералниот секретар на Алијансата, Јаап де Хоп Шефер, го прочита комуникетото во кое не се спомнува влезот на Македонија во НАТО. Исто така, нагласи дека Македонија ќе влезе во Сојузот штом ќе биде најдено решение за името. Притоа, не откривајќи ги вистински-

те причини за "ветото", туку дека зад ова соопштение стојат сите членки, така што РМ нема шанса да ја тужи Грција за прекршување на Времената спогодба, во која се истакнува дека нашиот јужен сосед не смее да го попречи влезот на Македонија во меѓународните институции.

"Се согласивме дека покана за Поранешната Југословенска Република Македонија ќе биде испратена штом ќе биде најдено заедничко решение за спорот за името", рече Шефер, пренесувајќи ја одлуката на 26 лидери на Алијансата.

Железната леди од американската политика и првиот советник на Буш, Кондолиза Рајс, беше најпријатното изненадување на букурешкиот Самит. Таа трезвено ја оцени рашомонијадата, која во моментот владее во Алијансата, а

е покрената со процесот за влез на Македонија во северноатланскиот сојуз, притоа нагласувајќи го придонесот на нашата земја за учеството во мировните мисии. Тоа значи дека шкртата Рајс беше на наша страна, така што ние имаме уште еден сојузник во Вашингтон, кој барем досега резервирано се држеше во однос на ова прашање.

"Македонија и македонскиот народ не се виновни што не беа поканети во НАТО, а Алијансата навистина смета дека Македонија треба да ѝ се придружи во најскоро можно време. Добра работа е тоа што немаше сугестии дека Македонија не е подготвена на било кој начин, дека на некој начин не ги исполнила критериумите. Доколку го читате јазикот, она што го вели е дека Македонија всушност е поканета штом ќе го реши името", изјави Рајс.

Што на Самитот правеше големата европска тројка, Ангела Меркел, Гордон Браун или Николас Саркози? Можевме ли на некој друг начин да ја придобиеме нивната доверба или да ги вкалкулираме како негативни поени, кои можат да се дополнат со нам други пријателски земји-членки на НАТО.

"За приемот на Македонија во НАТО не е неопходно да се чека нов Самит. Македонија може да биде примена во НАТО веднаш откако ќе го реши спорот за името со Грција", оцени студиената германска канцеларка Меркел.

"Знам дека народот на Македонија ќе биде разочаран што не доби покана. И јас сум разочаран. Но, јасно е дека покана до Македонија ќе биде испратена. Уверен сум дека вистинското место на Македонија е во НАТО и јас ќе работам за тоа да се случи што е можно поскоро", изјави британскиот министер за надворешни работи Давид Милибанд.

ВТОРА ШАНСА

"Никој не е среќен што ПЈРМ не доби покана за во НАТО. Нема чувство на анимозитет кон луѓето од вашата земја. Има проблем поврзан со историски недоразбирања. Се интересираме за регионалната стабилност и безбедност, но веруваме дека иредентистичката логика е минато, нешто што не ни треба. Грција е задоволна поради влезот на Албанија и на Хрватска, ќе бидеме задоволни кога ќе ја поканиме ФИРОМ да биде дел од НАТО. За да дојде до тоа мораме да работиме на добрососедските односи. Сакам да им испратам порака на луѓето во ФИРОМ и јасно да им кажам дека Грција има пријателски чувства за луѓето во ФИРОМ. Сакаме заедно да живееме во овој регион, мирно и просперитетно. Сакаме ФИРОМ да биде членка на НАТО и на ЕУ. Тоа е наша цел, но за да дојде до тоа треба прво да го решиме прашањето за името. Ќе продолжиме да работиме и да преговараме и сигурна сум дека ако има политичка желба, ќе најдеме прифатливо име.

КАРАМАНЛИС ОСТАНА ДОСЛЕДЕН НА ГРЧКОТО ВЕТО

Ќе постигнеме договор за името, не сакаме да наметнеме какво и да е име, затоа нема да зборувам за конкретни имиња. Сакаме решение каде што нема да има победници ниту поразени, каде што двете нации ќе бидат победници. Тоа е целта за која работиме", изјави грчката "богиња" на надворешната политика, Дора Бакојани, која со месеци ја ризикуваше својата политичка кариера, но докажа дека дипломати се раѓаат со филлинг, а не со празни национални чувства или идеали.

Тоа значи дека уште еднаш грчката политика победи само затоа што кај нивниот државен врв постоје единство околу ова прашање, додека кај македонскиот политички естаблишмент преовладуваа различни стратегии или патишта за решавање на проблемот. Едни беа за брза промена на името, иако Грција за тоа не дала сигнал, а други барра референдум, така што ја делеа македонската јавност, на едни кои живеат

за националниот идеал и на други кои гинат "како будали".

Сепак, во оваа ситуација добро е тоа што не се одржа толку бараната седница на Собранието, на која ќе беше донесена одлука за т.н. црвена линија на македонскиот национален идентитет. Зарем на овој пример не мислеа нашите црвенофотелјаши, кои и сега не мируваат за промена на името?

Како се води државничка лекција? Карактеристичен пример е грчкиот премиер Костас Караманлис, кој најави вето, а дури по победата даде предлог, без да го верифицира грчкиот Парламент, кој го протнуваат грчките медиуми. Затоа се прашуваме дали и на овој јадец ќе се фатат големите државници од Скопје?

"Земјата ќе стане членка на НАТО само ако сака да го реши проблемот со името. Наша цел не е да бараме победници и губитници. Сакаме комуникација, сакаме решение, кое ќе ја препо-

ЛИДЕРИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НЕ ГО КРИЕЈА РАЗОЧАРУВАЊЕТО КОЕ ГО ДОЖИВЕАЈА ВО ЗГРАДАТА НА РОМАНСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

знае чувствителноста на сите и ќе помогне во стабилизацијата на регионот", рече Караманлис.

"Република Нова Македонија" е името за кое во текот на наредните денови ќе преговараат Атина и Скопје и се оценува како варијанта за компромис, објави провладиниот грчки весник "Катимерини".

Со ова весникот ги потврдува информациите дека сега на Атина ѝ се брза, бидејќи победата ја усложни меѓународната позиција на Грција, така што додека е "врело" се обидува да го придобие непријателот, кој иако е поразен сепак е морален победник во Букурешт. Зошто Грција ги напушта позициите за географска одредница во името? Таа

Која е нашата втора шанса? Зарем не разбравме која земја нас не љуби, а патем не ја изгуби главата? Всушност, како да се сфати демантот на италијанската Амбасада во Скопје?

Амбасадата на Италија во Македонија испрати соопштение во кое се вели дека Италија до последен момент ја поддржа неопходноста од проширувањето на Алијансата со Албанија, Хрватска и Република Македонија.

"Таквата позиција константно зазема од страна на Италија во секоја прилика беше повторена од страна на италијанскиот премиер Романо Проди, кој имаше свое обраќање на Самитот во Букурешт", се истакнува во соопштението.

ГЕРМАНСКАТА КАНЦЕЛАРКА АНГЕЛА МЕРКЕЛ И ФРАНЦУСКИОТ ПРЕТСЕДАТЕЛ НИКОЛАС САРКОЗИ БЕА СО ДВА УМА. ЕДНИОТ ДУВАШЕ КОН ГРЦИЈА А ДРУГИОТ КОН МАКЕДОНИЈА

страува од реверзибилниот политички процес, кој може да им наштети на националните интереси на Атина и затоа се обидува да ја искористи ситуацијата.

Во меѓувреме, што ни прават пријателите?

"Не само Словенија, туку сите други држави, освен Грција, беа подготвени да го потврдат зачленувањето на Македонија во НАТО. Единствена пречка беше проблемот со името. Имаше само една држава која имаше проблем со тоа и го употреби правото на вето. Други држави изразија солидарност со ова дека нема смисла да се присилува одлука. Воопшто не се работеше за критериумите. Јасно е дека претставниците на Македонија се разочарани, како што беа и словенечките на мадридскиот Самит во 1997 година. Моравме да чекаме уште пет години. Им советував да останат конструктивни и да не се отстапува од преговорите за да се постигне решение за името, со што овој процес би можел да оди напред. И Грција се обврза дека ќе остане конструктивна", изјави словенечкиот премиер Јанез Јанша, кој не "теши" дека ќе имаме друга шанса.

Истовремено, Амбасадата ги демантира сите информации "за наводното спротивставено мислење на Италија во врска со поканата за влез на Република Македонија во НАТО".

Сосед како сосед, тој не може да размисли топла вода, но затоа има "два три" слатки дипломатски збора.

"Македонија е многу важна за стабилноста на регионот и за нејзиното соседство, затоа таа требаше да ја добие поканата во пакет со Албанија и Хрватска.

Поканата за Албанија е одлична вест, исто како и за Хрватска. Полуостровот се приближи кон НАТО. Цврсто верувам дека Македонија ќе добие покана откако ќе го реши проблемот со името. На Самитот тоа беше јасно кажано, и претседателот Буш го кажа тоа. Македонија беше пофалена за направените реформи. Сега тоа прашање треба да се реши. Непоканувањето на Македонија може да претставува поттик за радикалите од сите етникуми, но длабоко сум уверен дека ќе се изнајде решение за името и дека наскоро Македонија ќе го добие своето место меѓу државите кандидати за целосно членство", изјави Сали Берриша, премиер на Албанија.

"Сите велат дека многу барам. О, барам, барам, но нема. Неправда, па тоа е неправда. Имаш ти, немам јас, сите велат дека многу барам, о, барам барам, но нема". Си ја пеат ли нашиве државници песнава или сè уште се во шок и затоа чекаат да поминат три дена за да подготват нова стратегија. Каде досега беше таа? Зарем во Букурешт беа на излет, па затоа се излетаа?!

"Ова е големо разочарување и голема неправда за Македонија и за македонскиот народ, какви што сме имале многу во историјата, но сме ги преживеале. Тоа не смее да не помести од предвидениот курс на интегрирање во НАТО и во ЕУ, не смее да не парализира, но некои работи во нашата стратегија ќе мора да се рedefинираат, не толку во смисла на целите, колку во начините на постигнување на тие цели. Подготвен сум заедно со Владата и со сите мислечки потенцијали во државата да дефинираме еден малку поинаков концепт, по кој во иднина ќе дејствуваме за да ги заштитиме националните интереси на Македонија и на македонскиот народ. Истото не очекува и при нашата интеграција во ЕУ. Секој што мисли дека на овој начин ќе не спречи да ја оствариме онаа иднина што како народ и како држава ја посакуваме, силно греши. Некој ќе го сфати тоа порано, некој подоцна, но ние тоа веќе го знаеме", истакна претседателот Бранко Црвенковски.

"Членките на НАТО, речиси без исклучок, препознаа дека Република Македонија ги достигна стандардите да биде членка на НАТО. Ги направи сите потребни реформи, сите потребни нешта кои се бараа, да биде на ист степен, на исто ниво со земјите-членки на НАТО. Сите препознаа и кажаа дека Република Македонија заслужува да биде членка на НАТО и да седи заедно со нив на масите на кои заседаваат и донесуваат одлуки", оцени премиерот Никола Груевски.

Многумина сметаат дека букурешкиот Самит ги урна принципите на Алијансата, иако на неа не ѝ фали ниту едно влакно, само влакното на Република Македонија, која не успеа да ја одбрани својата македонска национална позиција и затоа и натаму мора да се бори со Грците за да го зачува националниот идентитет.

"Одлуката да не се даде покана на Македонија за зачленување во НАТО е пораз за принципите на Алијансата. За принципите на НАТО не е проблем кога македонските војници го ризикуваат животот на терен во своите униформи на кои пишува Македонија, туку е проблем тука, на масата во Букурешт. Го напуштаме Самитот, бидејќи не чувствуваме потреба во овој момент да бидеме тука. Сметаме дека треба да бидеме со својот народ, кој силно го поддржуваше НАТО", изјави Антонио Милошоски, министер за надворешни работи на Република Македонија.